

87-årig deler opråb om "gennemsigtige" mennesker

Ifølge psykolog Andreas Nikolajsen er en del af forklaringen på ensomhed blandt ældre, at de føler sig overset.

26. sep kl. 14.07

Isabella Leonora Bech & Britt Krongaard

87-årige Lise Ehlers bevægede sig rundt i bybilledet i Aarhus. Hun husker, at byen var præget af cafélyde og høje grin fra ungdommen, imens hun gik med sine plastikposer forbi slagteren i sin sorte dynejakke.

Men hun var ikke en del af det, der skete omkring hende. Ingen hilste på hende. Ingen veg tilbage for hende.

Lise Ehlers følte sig som en usynlig statist i samfundet. Som om livet bare gled forbi, imens hun så på.

- Jeg følte mig virkelig gennemsigtig, fortæller hun.

Lise Ehlers mener, at det er vigtigt, at man også selv gør noget aktivt for at opsøge sociale fællesskaber. Foto: TV 2

Og Lise Ehlers har set flere af sin slags i bybilledet – ældre mennesker i dynejakker. Hun kalder dem "cellofanmennesker", fordi man ser lige igennem dem.

“ Jeg gemte mig jo sammen med Niels i otte år

Lise Ehlers, forfatter og pensioneret neurosygeplejerske

I en ny bog med titlen 'Løvfald' kalder Lise Ehlers på et opgør med den

måde, vi taler om og ikke mindst ser ældre mennesker på.

Fordi det er med til at gøre ældre mennesker usynlige og ensomme i samfundet, lyder det fra Lise Ehlers i 'Go' aften Live'.

Nye tal fra Ældre Sagen (<https://www.aeldresagen.dk/maerkesager-og-resultater/maerkesager/ensomhed>) viser, at op mod 100.000 ældre føler sig ensomme i sådan en grad, at det påvirker deres hverdag. Og ifølge psykolog Andreas Nikolajsen er en del af forklaringen, at de føler sig overset.

Se hele indslaget med Lise Ehlers i 'Go' aften Live', hvor hun fortalte om, hvordan hun blev usynlig (<https://play.tv2.dk/serie/go-aften-live-tv2/dramatisk-dag-i-moderaterne-22d3c1ea-48c2-4e40-a60b-9cb2bf22cce9>)

“ Flere ældre beskriver det som en følelse af at være ved at gå i opløsning

Andreas Nikolajsen, psykolog

Følte sig usynliggjort

Lise Ehlers' egen rejse mod usynligheden begyndte, da hendes mand blev syg.

I otte år gik hun kun ud for at handle, fortæller hun.

Derhjemme passede Lise Ehlers sin syge mand, der havde Parkinson. De havde isoleret sig sammen, fordi han skammede sig over sin sygdom, og fordi han frygtede, at andre ville se ham som en patient, hvis han gik udenfor.

- Jeg gemte mig jo sammen med Niels i otte år, og det var jo frivilligt, at jeg gjorde det. Jeg kunne godt se, at vi ikke kunne gøre andet. Jeg havde det bare svært, fortæller hun.

Lise Ehlers fortryder ikke, at hun støttede sin mand, men da hun mistede ham, oplevede hun det som et identitetstab.

Det var blevet sværere at komme ud, og hun havde sværere ved at

genkende sig selv som det sociale menneske, hun engang havde været.

- Jeg vidste ikke engang, hvordan jeg skulle begynde at leve igen, eller hvem jeg egentlig var, forklarer hun.

Og når Lise Ehlers tændte for sin radio eller læste en avis, fik hun samtidig indtrykket af, at hun var blevet en byrde for samfundet. En ældrebyrde med kroniske sygdomme og lidelser, der kostede samfundet dyrt.

- Hvad er det for et billede, mine børnebørn skal have af deres mormor? lyder det fra Lise Ehlers.

Lise Ehlers er uddannet neurosygeplejerske, og hendes mand var tandlæge, inden de begge gik på pension. Foto: Privatfoto

Det kan være svært at finde tilbage til livet

Lise Ehlers står ikke alene med oplevelsen af at blive usynliggjort.

Det er et problem for mange ældre.

“ Den måde, man taler om gamle mennesker på, den er altså ikke smuk

Lise Ehlers, forfatter

Sådan lyder det fra Andreas Nikolajsen, der er psykolog og ph.d.-studerende hos Fonden Ensomme Gamles Værn.

- Flere ældre beskriver det som en følelse af at være ved at gå i opløsning. At man bliver gennemsigtig og ikke hører hjemme i livet længere, siger han.

Og det er en følelse, der særligt rammer dem, der mister en ægtefælle, fortæller han.

- Når vi kommer op i den høje alderdom fra 85 år og op, så har mennesket tit oplevet mange tab. Det kan give en fornemmelse af at være den sidste af sin art, altså en slags eksistentiel ensomhed, lyder det fra Andreas Nikolajsen.

Og det kan også forstærke ensomheden hos de ældre, hvis de gentagende gange oplever at blive kaldt for en samfundsbyrde.

- Når andre skal være noget for én, og man bliver gjort til en gruppe af mennesker, der lægger samfundet til last, så bidrager det også til en ensomhedsfølelse og en følelse af blot at være til stede, forklarer Andreas Nikolajsen.

En vej ud af ensomheden

I dag er det lykkedes Lise Ehlers at blive fri af følelsen af at være usynlig og den ensomhed, hun oplevede.

Men hun fik også hjælp.

- Min nabo var klar over, at jeg var lidt isoleret, og hun foreslog, at vi skulle starte til gymnastik sammen, fortæller hun.

Lise Ehlers er glad for, at hun tog imod invitationen, men der er mange andre ældre, som ikke får den samme håndsækning, tror hun.

Efter sin medvirken i 'Go' aften Live' er hun blevet kontaktet af andre ældre, der har delt samme oplevelse af tomhed og ensomhed i livet.

- Det er rart at kunne udveksle erfaringer med nogen, siger Lise Ehlers.

Samtidig mener Lise Ehlers også, at der er brug for et opgør med, hvordan vi taler om ældre mennesker i samfundet.

- For den måde, man taler om gamle mennesker på, den er altså ikke smuk, lyder det.

[Hele indslaget fra 'Go' aften Live' kan ses på TV 2 Play. \(https://play.tv2.dk/serie/go-aften-live-tv2/dramatisk-dag-i-moderaterne-22d3c1ea-48c2-4e40-a60b-9cb2bf22cce9\)](https://play.tv2.dk/serie/go-aften-live-tv2/dramatisk-dag-i-moderaterne-22d3c1ea-48c2-4e40-a60b-9cb2bf22cce9)

Se også

Ældre står for særlig tendens på arbejdsmarkedet

Ny lov giver 6000 pensionister færre penge fra nytår

81-årige enke fik livsmodet tilbage, da hun hørte særlig sang